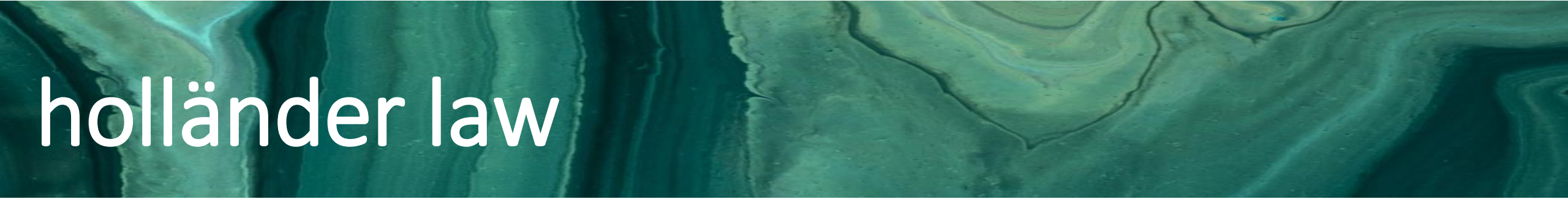

**Compliance v Rakúsku:
trestnoprávna zodpovednosť právnických osôb
a povinnosti konateľov**

Podnikanie v Rakúsku bez rizika
Právne a daňové istoty,
ako aj praktické know how
25.11.2025

holländer law

Tresnoprávna zodpovednosť právnických osôb (*Verbandverantwortlichkeitsgesetz*)

- Právnické osoby súkromného práva (GmbH, AG, zapísaná OG, KG)
- Ak v rámci činnosti právnickej osoby dôjde k spáchaniu trestného činu určitými osobami, môže byť trestne zodpovedná nielen tá fyzická osoba, ale aj samotná právnická osoba (*Verband*)
- § 1 odsek 1 VbVG: konanie, ktoré je podľa spolkového alebo krajinského zákona postihnutelné súdnym trestom versus § 3 Zákona z 13. novembra 2015 o trestnej zodpovednosti právnických osôb a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Tresnoprávna zodpovednosť právnických osôb (*Verbandverantwortlichkeitsgesetz*)

- Právnické osoby súkromného práva (GmbH, AG, zapísaná OG, KG)
- Ak v rámci činnosti právnickej osoby dôjde k spáchaniu trestného činu určitými osobami, môže byť trestne zodpovedná nielen tá fyzická osoba, ale aj samotná právnická osoba (*Verband*)
- § 1 odsek 1 VbVG: konanie, ktoré je podľa spolkového alebo krajinského zákona postihnutelné súdnym trestom versus § 3 Zákona z 13. novembra 2015 o trestnej zodpovednosti právnických osôb a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Výnimka: právnická osoba je obeťou trestného činu

Pripočítateľnosť právnickej osobe

- Trestný čin bol spáchaný v prospech právnickej osoby
 - Obohatenie sa, zlepšenie pozície v hospodárskej súťaži, nepriame výhody, úspora nákladov
 - Predpoklad prospechu existuje aj vtedy, ak prospech mal nastať, no nenastal
- Trestný čin bol spáchaný za porušenia povinností právnickej osoby
 - Celý právny poriadok – zákony, nariadenia, správne rozhodnutia (s podmienkami), zmluvy, existujúci právny stav

Zodpovednosť právnickej osoby za konanie fyzickej osoby

- Rozhodujúce osoby / vedúci predstavitelia (*Entscheidungsträger*)
 - Konatelia, členovia predstavenstva, členovia dozorných a kontrolných orgánov, prokuristi, osoby *de facto* riadiace podnik bez formálnej funkcie
- Zamestnanci (*Mitarbeiter*) spolu s porušením náležitú mieru opatrnosti (*gebotene und zumutbare Sorgfalt*)
 - uční, stážisti, dočasne pridelení pracovníci

Náležitá miera opatrnosti

- Chýbajúce technické, organizačné alebo personálne opatrenia (*Organisationsverschulden*)
- Veľkosť, štruktúra a zameranie právnickej osoby
- Miera opatrnosti: rozvážny a chápaný človek, ktorý je primerane spätý s právom chránenými hodnotami
- Kauzalita medzi chýbajúcim opatrením a trestným činom
- Umožnenie – *Condictio sine qua non*
- Podstatné uľahčenie – v prípade opatrenia by bolo činu podstatne sťažené

Príklad:

- Spoločnosť X vyrába CT prístroje. Šéf obstarávania nemocnice od spoločnosti X kúpi CT prístroj, avšak dohodne sa s manažérom spoločnosti X, že za to dostane odmenu vo výške 5 % z kúpnej ceny. Konateľ spoločnosti A dostane anonym, v ktorom je dôveryhodne opísane, že sa takéto veci medzi spoločnosťou a nemocnicou dejú pravidelne. Konateľ sa teší z dobrých čísel predajov, spoločníci sú spokojní a spoločnosť A je v pluse. Ak by prestal dodávať spoločnosti B, prišiel by o predaje. Anonym sa rozhodne ignorovať.

Trestnoprávna zodpovednosť:

- Zamestnanec spoločnosti A a šéf obstarávania: korupčný trestný čin
- Potenciálna trestná zodpovednosť konateľa za korupčný trestný čin opomenutím
- Spoločnosť A: trestná zodpovednosť podľa VbVG, pokiaľ nebola dodržaná náležitá opatrnosť zo strany spoločnosti. V prípade uznania trestnej zodpovednosti konateľa nie je potrebné skúmať dodržanie náležitej opatrnosti.

Náležitá miera opatrnosti

- Chýbajúce technické, organizačné alebo personálne opatrenia (*Organisationsverschulden*)
- Veľkosť, štruktúra a zameranie právnickej osoby
- Miera opatrnosti: rozvážny a cháпavý človek, ktorý je primerane spätý s právom chránenými hodnotami
- Kauzalita medzi chýbajúcim opatrením a trestným činom
- Umožnenie – *Condictio sine qua non*
- Podstatné uľahčenie – v prípade opatrenia by bolo činu podstatne sťažené

Compliance opatrenia

1. Analýza rizík na základe veľkosti, štruktúry a predmetu podnikania – individuálne výsledky a možnosti spáchania rôznych druhov trestných činov (korupčné trestné činy, trestné činy proti životu a zdraviu, trestné činy proti životnému prostrediu, všeobecné ohrozenie)
2. Rozdelenie úloh pri vyššom počte konateľov vrátane nižšieho personálu, zavedenie vzájomných kontrolných mechanizmov, compliance oddelenia
3. Vnútoraná komunikácia vrátane školení, pravidelných informácií smerujúcim k zamestnancom a vedúcim zamestnancom (Code of Conduct)
4. Monitorovanie compliance komunikácie, preventívne kontroly/compliance audits, compliance audits, doplnenia existujúcich opatrení

6. § 25 GmbHG

- Starostlivosť riadneho podnikateľa
- Rozhodovať na základe primeraných informácií, bez uprednostňovania cudzích záujmov a najlepšom záujme spoločnosti (*business judgment rule*)
- Ručenie voči spoločnosti za škodu
- O primeranosti compliance opatrení rozhoduje konateľ

7. § 9 VStG:

- za dodržiavanie správnych predpisov zodpovedá osoba oprávnená na zastupovanie navonok
- Možnosť vymenovať zodpovedne poverenú osobu

8. Národné a medzinárodné normy

- ÖNORM ISO 37301229
- Nemecká IDW PS 980

9. Služby advokáta

- Podľa § 9 StGB nie je možné vyvodiť trestnoprávnu zodpovednosť za naplnenie skutkovej podstaty iba vtedy, ak sa páchatel nachádzal v právnom omyle (*Rechtsirrtum*)
- Pokiaľ sa subjekt spoliehal na radu advokáta a napriek tomu naplnil skutkovú podstatu, mohol podliehať právnomu omylu podľa § 9 StGB

Sankcie

- Peňažná pokuta (*Verbandsgeldbuße*)
 - Pokuta sa určuje v denných sadzbách (*Tagessätze*) podľa ročného zisku podniku, pričom jeden deň predstavuje spravidla 1/360 ročného výnosu (minimálne 50 € a maximálne 30 000 € za jeden deň). Max. 180 denných sadzieb/1,8 mil. €
- Podmienečné (čiastočné) odpustenie pokuty:
 - Max. 70 denných sadzieb, skúšobná doba 1 až 3 roky
 - Nad 70 denných sadzieb môže súd odpustiť časť pokuty, skúšobná doba resp doplatenie zvyšnej časti pokuty

Vylúčenie z verejného obstarávania

- Rakúsky zákon o verejnom obstarávaní (Bundesvergabegesetz – BVergG 2018)
- Účast na verejných zákazkách
- Sekundárny dôsledok – následok právoplatného odsúdenia firmy za vybrané trestné činy
- § 78 BVergG 2018: taxatívne vymenované trestné činy
 - §§ 304–309 StGB, §§ 146–148 StGB, § 153 StGB, § 165 StGB, §§ 278–278a StGB
- Výpis registra trestov firiem (*Registerauskunft für Verbände*)

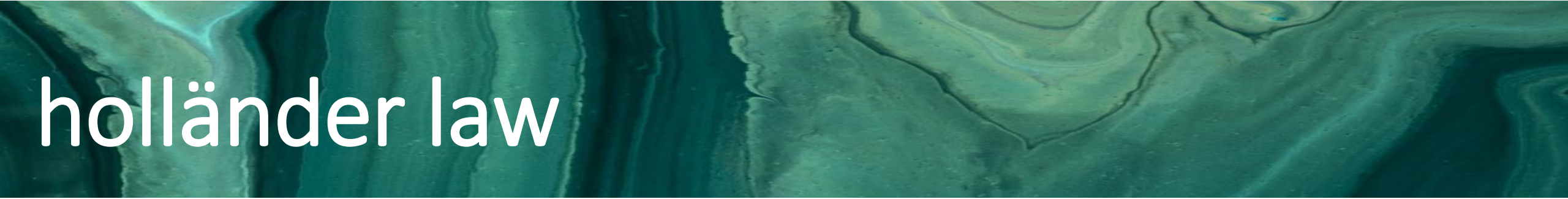
Odklon (*Diversion*)

- Konanie môže byť ukončené aj bez hlavného pojednávania a bez odsúdenia prostredníctvom diverzného opatrenia
- Bez odsúdenia
- Vzniknutá škoda musí byť nahradená a neexistujú dôvody všeobecnej ani individuálnej prevencie, ktoré by bránili upusteniu od stíhania
- Sankcie: Zaplatenie peňažnej sumy až do výšky 50 denných sadzieb a úhrada trov konania alebo uloženie skúšobnej doby až na tri roky a iné (verejnoprospešné plnenia)

Ďakujem za pozornosť

Mag.iur. Mgr. Lucia Holländer, LL.M. (Columbia)
Rechtsanwältin (AT)
Usadená euroadvokátka (SK)

holländer law